

Handleiding bij het invullen van het begrotingsmodel

Leeswijzer

- ✓ Met de stappen in deze handleiding helpen wij u om het begrotingsmodel in te vullen.
- ✓ De uitkomsten van het begrotingsmodel vult u in op het aanvraagformulier voor een Verklaring Instandhoudingskosten Rijksmonument of (indien u ook verduurzaming wenst te financieren) het aanvraagformulier voor een Verklaring Instandhoudingskosten en Energiebesparing Rijksmonument.
- ✓ Het begrotingsmodel stuurt u als Excel-document mee met het aanvraagformulier naar het bouwkundig bureau. Zij bepalen voor u de instandhoudingskosten en indien gewenst de verduurzamingskosten.

1. Een deskundige raadplegen

Tip: schakel uw aannemer, restauratie-architect, installateur of monumentenwachter in om het begrotingsmodel voor u in te vullen of samen met u in te vullen. Als dit niet mogelijk is, volg dan de onderstaande stappen voor het invullen van het model.

2. Vul de basisgegevens in

BASISGEGEVENS BEGROTING AANVRAAG NRF

Restauratiefonds.

Rijksmonumentnummer
 Monumentnaam (indien van toepassing)
 Zelfstandig onderdeel
 Monumentadres
 Postcode en plaats

Datum
 Peildatum begroting
 Uurtarief aannemer
 Gemaximeerd uurtarief €
 Opsteller plan

- Bovenin vult u in de grijze blokken de basisgegevens van het monument in. Deze gegevens moeten gelijk zijn aan de ingevulde gegevens op het aanvraagformulier.
- Bij datum vult u de datum in van het invullen van het begrotingsmodel.
- Bij peildatum van de begroting kunt u de datum aangeven van de gegevens van bijvoorbeeld de gebruikte offertes.
- Het uurtarief van de aannemer staat, volgens de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten, gesteld op maximaal € 44,50. Er kan echter wel een lager uurloon worden aangehouden. In het begrotingsmodel vult u het uurtarief van de aannemer in. Indien deze hoger is dan € 44,50 zal het begrotingsmodel dit tarief hierop maximeren. Dit is dan zichtbaar bij 'Gemaximeerd uurtarief'.

3. Vul de begroting in

STABU-code	Omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Totaal
00 Algemeen					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-
					0,00		-		-	-

De begroting bestaat uit twee delen: de begroting en de staartkosten. U begint met het invullen van de begroting. In de **begroting** kunt u de werkzaamheden omschrijven en de kosten invullen waarvoor u de laagst mogelijke lening wilt aanvragen. Dit zijn de directe bouwkosten. Welke kosten subsidiabel zijn staat in de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten. Deze leidraad is te downloaden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0032075/2020-08-29#Bijlage>

Daarnaast kunt u de kosten invullen van de werkzaamheden ten behoeve van verduurzaming als u ook voor deze kosten een lening wilt aanvragen. Welke kosten gefinancierd kunnen worden, staan in de Maatregelenlijsten van de Duurzame Monumenten-Lening en Duurzame Monumentenplus-Lening <https://www.restauratiefonds.nl/particulier/financien/alle-financieringen/duurzame-monumenten-lening> <https://www.restauratiefonds.nl/particulier/financien/alle-financieringen/duurzame-monumentenplus-lening>

De Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten is verdeeld in hoofdstukken, zogenaamde **STABU-hoofdstukken**. Dit is een uniforme indeling voor het bouwbestek, die gebruikelijk is in de bouwwereld.

Hierin is de verdeling van de verschillende bouwonderdelen gemaakt. Deze STABU-indeling is ook aangehouden in het begrotingsmodel.

Per STABU-hoofdstuk kunnen regels worden ingevuld met de verschillende werkzaamheden.

Per STABU-hoofdstuk zijn er een aantal invulregels in het model opgenomen. Bij veel STABU-hoofdstukken is een deel van die invulregels echter "verborgen", hetgeen te zien is aan de niet doorlopende regelnummering in de linker kantlijn. Om verborgen regels zichtbaar en daarmee bruikbaar te maken, selecteert u in het desbetreffende STABU-hoofdstuk de onderste begrotingsregel en het subtotaal. U klikt vervolgens met de rechtermuisknop en kiest uit het pop-up-menu de keuze 'zichtbaar maken'.

Deze indeling in STABU hoofdstukken kunt u ook gebruiken om indien gewenst de verduurzamingsmaatregelen in het model op te nemen.

De meest voorkomende hoofdstukken voor verduurzamingsmaatregelen zijn:

- 30.00.00 Kozijnen, ramen en deuren
- 33.00.00 Dakbedekkingen
- 34.00.00 Beglazing
- 42.00.00 Dekvloeren en vloersystemen
- 44.00.00 Plafonds en wandsystemen
- 60.00.00 Installaties

STABU	ONDERDEEL
00.00.00	PROJECTGEGEVENS
05.00.00	BOUWPLAATSVORZIENINGEN
10.00.00	STUT EN SLOOPWERK
12.00.00	GRONDWERK
13.00.00	BEMALINGEN
14.00.00	BUITENRIOLERING EN DRAINAGE
15.00.00	BESTRATINGEN
17.00.00	TERREININRICHTING
20.00.00	FUNDERINGSPALEN EN DAMWANDEN
21.00.00	BETONWERK
22.00.00	METSELWERK
23.00.00	VOORAF VV STEENACHTIGE ELEMENTEN
24.00.00	RUWBOUWTIMMERWERK
25.00.00	METAALCONSTRUCTIEWERK
30.00.00	KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN
31.00.00	SYSTEEMBEKLEDINGEN
32.00.00	TRAPPEN EN BALUSTRADEN
33.00.00	DAKBEDEKKINGEN
34.00.00	BEGLAZING
35.00.00	NATUUR- EN KUNSTSTEEN
36.00.00	VOEGVULLING
38.00.00	GEVELSCHERMEN
40.00.00	STUKADOORSWERK
41.00.00	TEGELWERK
42.00.00	DEKVLOEREN EN VLOERSYSTEMEN
43.00.00	METAALWERKEN
44.00.00	PLAFONDS EN WANDSYSTEMEN
45.00.00	BINNENTIMMERWERK EN INRICHTING
46.00.00	SCHILDERWERK
48.00.00	BEHANGWERK-VLOERBEDEKKING-STOFFERING
50.00.00	GOTEN EN HEMELWATERAFVOEREN
60.00.00	INSTALLATIES

Voor het vaststellen van de subsidiabele kosten is er voor de veel voorkomende werkzaamheden een verduidelijking opgegeven voor de interpretatie van de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten. Hieronder leest u deze toelichting met de interpretaties. De hoofdstukken verwijzen naar de hoofdstukken in de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten.

Hoofdstuk 1.2 Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten: Algemeen

Waar in de Leidraad wordt gesproken over 'instandhouding' wordt, geleet op artikel 7.3 van de Erfgoedwet, zowel op normaal onderhoud als op restauratie gedoeld.

- Normaal onderhoud: noodzakelijke reguliere werkzaamheden die gericht zijn op het behoud van monumentale waarde
- Restauratie : werkzaamheden die het normale onderhoud te boven gaan en noodzakelijk zijn voor herstel.

Voor het vaststellen van de hoogte van het subsidiabele bedrag voor de hypotheek worden zowel de kosten voor onderhoud als restauratie meegenomen.

Hoofdstuk 1.3 Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten: Subsidiabele kosten

Paragraaf 10. Stut- en sloopwerk - 10.00 Algemeen

Leidraad

Niet subsidiabel zijn de kosten van:

- het saneren en/of verwijderen van materialen, onderdelen en/of constructies vervuld met of door asbest.

Interpretatie

Alleen het verwijderen van asbest onder asbestcondities is niet subsidiabel. Echter, de kosten voor het verwijderen en later her aanbrengen van het materiaal is wel subsidiabel. Dus specifiek de meerprijs voor het verwijderen onder asbestomstandigheden t.o.v. de kosten die normaliter gerekend worden voor bijvoorbeeld het verwijderen van een dakbeschot is niet subsidiabel.

Herstel van de omliggende werkzaamheden is ook subsidiabel, zoals het afnemen en verwijderen van de pannenbedekking, panlatten en tengels, evenals het deel van het verwijderen van het beschot dat normaliter gerekend wordt zonder asbest inclusief het opnieuw aanbrengen van het beschot, tengels, panlatten en pannen, etc.

Paragraaf 40. Stukadoorswerk

Leidraad

Subsidiabel zijn de kosten van:

- het, indien dat om materiaaltechnische en/of constructieve redenen noodzakelijk is, gedeeltelijk dan wel geheel vervangen van het stucwerk.

Interpretatie

Stucwerk, betreffende binnenstucwerk dat samenhangt met andere subsidiabele onderhoudswerkzaamheden, bijvoorbeeld bij lekkages, optrekkend vocht, of vervanging van ramen en leidingen (causale verband);

Paragraaf 46. Schilderwerk

Leidraad

Subsidiabel zijn de kosten van:

- schilderwerk binnen voor zover het de binnenzijde van kozijnen, ramen en deuren in de buitengevel betreft.

Interpretatie

Subsidiabel zijn de kosten van:

Binnenschilderwerk dat samenhangt met andere subsidiabele onderhoudswerkzaamheden, bijvoorbeeld bij lekkages, optrekkend vocht, of vervanging van ramen en leidingen (causale verband);

Ook binnenschilderwerk van bijzondere monumentale onderdelen is subsidiabel.

Offertes

Als u offertes heeft voor de uit te voeren werkzaamheden kunt u deze invullen in het begrotingsmodel. Bij omschrijving vult u dan de benaming van de offerte in, bij aantal vult u "1" in, bij eenheid "off" en bij onder aanneming vult u het bedrag in van de offerte exclusief de BTW.

De opgenomen offerte dient u dan als bijlage bij de in te dienen stukken toe te voegen.

Alle totaalregels, doortellingen en ingevulde opslagpercentages worden automatisch doorgerekend.

4. Vul de staartkosten in

De **staartkosten** zijn de opslagen voor bouwplaatskosten, adviseurskosten, BTW etc.

De gemiddelde opslagpercentages in de staart van de begroting zijn vermeld in de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten.

Onderdeel	Opslagpercentage
Algemene bouwplaatskosten (ABK)	9%
Algemene bedrijfskosten (AK)	7%
Winst en risico (W&R)	3%
Post onvoorzien	Max 5%
Architecten en bouwbegeleiding	10%
Leges	Max 1.5%
CAR-verzekering	Max 0.4%
BTW	21%

De Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten geeft honorariumpercentages op voor het opstellen van een instandhoudingsplan en de planbegeleiding. Voor het aanvragen van de laagrentende lening (Restauratiefonds-hypotheek of Restauratiefondsplus-hypotheek) is dit vastgesteld op maximaal 10%.

Winst en risico mag alleen worden opgevoerd als alle werkzaamheden door een erkend aannemer worden uitgevoerd.

De indexering zoals genoemd wordt in de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten is voor het aanvragen van de laagrentende lening niet van toepassing.

De vermelde opslagen zijn basisopslagen. Hiervan mag afgeweken worden, alleen indien het maximale percentage overschreden wordt moet hiervoor een gegronde reden worden opgegeven. Het is aan de beoordelaar van de instandhoudingskosten om een oordeel te geven of het opgegeven percentage overeenkomt met de werkelijkheid.

Tevens is het aan de beoordelaar om bij een combinatie met verduurzamingswerkzaamheden de staartkosten te verdelen over de instandhoudingskosten en de verduurzamingskosten.

Bij offertes van klussenbedrijven, aannemers en onderaannemers zijn de opslagen voor ABK, AK en W&R vaak al in de offerte verwerkt.

SUBTOTAAL		-
Indirecte kosten		
Algemene bouwplaatskosten	0,00%	-
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten		-
Algemene kosten	0,00%	-
Subtotaal incl. algemene kosten		-
Winst en risico	0,00%	-
Subtotaal incl. winst en risico		-
Onvoorzien	0,00%	-
Subtotaal incl. onvoorzien		-
Architect- en bouwbegeleidingskosten	0,00%	-
Monumentenwacht (abbo en inspectie)		-
Kosten accountant		-
Diverse adviseurs		-
Subtotaal incl. directiekosten		-
Leges	0,00%	-
CAR-verzekering	0,00%	-
Subtotaal incl. leges en CAR		-
BTW	21,00%	-
Totaal incl opslagen en BTW		-

5. De beoordeling (afroedende stap)

Wanneer u de begroting en de bijlagen voor het vaststellen van de instandhoudingskosten en eventueel de verduurzamingskosten heeft ingediend bij het bouwkundig bureau, dan gaat dat bureau de begroting beoordelen.

Per begrotingsregel geeft het bureau aan of deze conform de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten voldoet. Als een begrotingsregel niet voldoet, dan wordt de reden hiervan door het bureau aangegeven. Indien u daarnaast de verduurzamingskosten wilt laten bepalen, dan zal het bureau per begrotingsregel ook aangeven of deze conform de Maatregelenlijst voldoet.

Na het bepalen van de kosten door het bouwkundig bureau krijgt u de gecontroleerde begroting, en de Verklaring Instandhoudingskosten Rijkmonument en indien gewenst een Verklaring Energiebesparing Rijkmonument toegezonden door dit bureau. Hiermee kunt u de laagrentende lening(en) aanvragen bij het Restauratiefonds.

Terminologie

ABK

Kosten voor het bouwterrein, zoals stroom, water, hekwerken, keten, toiletvoorzieningen, opruimen en laden en lossen. Kosten voor werkvoorbereiding en uitvoering.

AK

Kosten die samenhangen met de algehele leiding en administratie van een bouwbedrijf.

Winst en risico

Opslagpercentage gehanteerd in de bouw in verband met de winstmarge voor een bouwbedrijf. Hiermee wordt ook het risico voor het bouwbedrijf afgekocht.

Post onvoorzien

Bij bouwwerkzaamheden kunnen er onvoorziene bouwkundige zaken optreden. Hiervoor kan dan de post onvoorzien voor worden gebruikt.

Leges

Kosten van de gemeente voor het aanvragen van een omgevingsvergunning.

CAR-verzekering

Een Construction All Risk Verzekering is een verzekering die schade dekt welke wordt veroorzaakt door bouw- en verbouwwerkzaamheden. Deze kan een aannemer afsluiten of de particulier zelf.